

Prof. Dr. Hakan PEKCANITEZ

Doç. Dr. Nedim MERİÇ

MEDENÎ USÛL HUKUKUNDA
FER'İ MÜDAHALE

2. BASI

onikilevha
KURUMSAL YAYINLAR

İÇİNDEKİLER

2. BASIYA ÖNSÖZ	V
ÖNSÖZ	IX
İÇİNDEKİLER.....	XI
KISALTMALAR.....	XIX
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM FER'İ MÜDAHALE HAKKINDA GENEL BİLGİLER

§ 1 TARİHSEL GELİŞİM VE KONUNUN ÖNEMİ	3
A. TARİHSEL GELİŞİM.....	3
I. Roma Hukukunda.....	3
II. Orta Çağ İtalyan Doktrininde.....	6
III. Orta Çağdan Sonraki Gelişimi	9
IV. Türk Hukukunda.....	11
1. Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun Kabulünden Önceki Düzenlemeler.....	11
2. Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunumuzdaki Düzenleme	14

3. Hukuk Muhakemeleri Kanunumuzdaki Düzenleme	17
B. KONUNUN ÖNEMİ VE SUNULUŞU	18
§ 2 FER'İ MÜDAHALE KAVRAMI VE AMACI.....	21
A. FER'İ MÜDAHELE KAVRAMI.....	21
I. Anlam.....	21
II. Terim Sorunu	23
B. FER'İ MÜDAHELENİN AMACI.....	26
I. Tarafın Korunması.....	26
II. Fer'i Müdahale ve Usûl Ekonomisi	28
III. Uyuşmazlığın Daha İyi Açıklanabilmesi.....	29
§ 3 FER'İ MÜDAHALENİN HUKUKİ NİTELİĞİ.....	33
A. FER'İ MÜDAHİL TARAF MIDIR?	33
B. FER'İ MÜDAHİLİN FER'İ TARAF OLDUĞU GÖRÜŞÜ	41
C. FER'İ MÜDAHİLİN KATILDIĞI TARAFIN TEMSİLCİSİ OLDUĞU GÖRÜŞÜ	44
D. FER'İ MÜDAHİLİN KATILDIĞI TARAFIN YARDIMCISI OLDUĞU GÖRÜŞÜ.....	48
E. GÖRÜŞÜMÜZ	55
§ 4 ÇEŞİTLİ HUKUK SİSTEMLERİNDE ÜÇÜNCÜ KİŞİNİN DAVAYA KATILMASINI SAĞLAYAN KURUMLAR VE FER'İ MÜDAHALE İLE KARŞILAŞTIRILMASI.....	59
A. ASLİ MÜDAHALE	59
B. CUMHURİYET SAVCISININ HUKUK DAVASINA MÜDAHALESİ.....	71
C. DAVA ARKADAŞLIĞI BİÇİMİNDE FER'İ MÜDAHALE	78
D. DAVANIN İHBARI.....	86
E. DAVAYA MÜDAHALE İÇİN MAHKEMENİN ÜÇÜNCÜ KİŞİYİ DAVETİ	92
F. ÜÇÜNCÜ KİŞİNİN İTİRAZ DAVASI.....	95

G. ÜÇÜNCÜ KİŞİNİN DAVAYA TARAF OLARAK KATILMASINI SAĞLAYAN İHBAR	99
---	----

İKİNCİ BÖLÜM FER'İ MÜDAHALENİN KOŞULLARI

§ 5 FER'İ MÜDAHALENİN OBJEKTİF KOŞULLARI	103
A. GÖRÜLMEKTE OLAN BİR DAVA BULUNMALIDIR	103
B. TAHKİKAT SONA ERİNCEYE KADAR FER'İ MÜDAHALE MÜMKÜNDÜR	121
C. FER'İ MÜDAHİL GÖRÜLMEKTE OLAN DAVANIN TARAFI OLMAMALIDIR.....	132
I. Genel Olarak.....	132
II. Temsilde Fer'i Müdahale	133
III. Dava Takip Yetkisinde Fer'i Müdahale	135
IV. Şahıs Şirketlerine Yönelik Davalarda Fer'i Müdahale	139
V. Asli Müdahalede Fer'i Müdahale.....	139
VI. Dava Arkadaşlığında Fer'i Müdahale	141
1. İhtiyari Dava Arkadaşlığında.....	141
2. Zorunlu Dava Arkadaşlığında	143
§ 6 FER'İ MÜDAHALENİN SUBJEKTİF KOŞULLARI	145
A. TARAF VE DAVA EHLİYETİ.....	145
B. HUKUKÎ YARAR.....	150
I. Hukukî Yarar Kavramı.....	150
II. Üçüncü Kişinin Yanında Davaya Katılmak İstedığı Taraflın Davayı Kazanmasında Yararı.....	156
III. Dava Sonunda Verilen Hükümle Üçüncü Kişinin Hukukî Durumunun Değişmesi.....	163
IV. Hükümün Doğrudan veya Dolayısıyla Etkisi	170
1. Genel Olarak.....	170
2. Hükümün Doğrudan Etkisi	172

i. Genel olarak.....	172
ii. Kesin hükmün üçüncü kişiye etkisi	172
iii. Hükmün inşai etkisi.....	177
iv. Hükmün üçüncü kişiye icra ediliyor olması	181
3. Hükmün Dolayısıyla Etkisi.....	182
i. Genel olarak.....	182
ii. İlk davadaki hüküm sonucunun sonraki davanın talebinin unsurunu oluşturması	182
iii. Hükümdeki tespitlerin üçüncü kişinin hukuki durumuna yönelik fiili ön karar olması.....	184
iv. Üçüncü kişinin dava konusu alacağına bağlı sorumluluğu ve borcunun olması	185
v. Rücu ilişkisinin olması.....	188
vi. Üçüncü kişinin talep hakkının hüküm sonucuna bağlı olması veya hüküm sonucuna yönelik haklı yarar ve beklentilerinin olması.....	196
4. Davanın İhbarı Halinde Hukukî Yarar.....	199
C. TEMİNAT.....	200
I. Genel Olarak.....	200
II. Türkiye’de Mutad Meskeni Olmayan veya Ödeme Güçlüğü İçinde Olan Fer’i Müdahilin Teminat Gösterme Yükümlülüğü (HMK m. 84)	201
III. Yabancı Kişinin Teminat Yatırma Yükümlülüğü	204

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM FER’İ MÜDAHALE USÛLÜ

§ 7 FER’İ MÜDAHALE HALLERİ	211
A. KENDİLİĞİNDEN FER’İ MÜDAHALE	211
B. DAVANIN İHBARI ÜZERİNE FER’İ MÜDAHALE.....	212
I. Davanın İhbarı ve Şekli.....	212

II. İhbar Yapılan Kişinin Tutumu	220
1. Genel Olarak.....	220
2. Davaya Fer'i Müdahil Olarak Katılması.....	221
3. Hareketsiz Kalması.....	223
4. İhbar Eden Tarafı Temsil Etmesi.....	226
5. İhbar Üzerine Davaya Taraf Olarak Katılım.....	228
§ 8 FER'İ MÜDAHALE USÛLÜ.....	229
A. YETKİLİ VE GÖREVLİ MAHKEME	229
B. MÜDAHALE TALEBİNİN ŞEKLİ VE İÇERİĞİ	230
I. Şekli	230
II. İçeriği.....	232
III. Müdahale Talebinin İncelenmesi.....	235
§ 9 FER'İ MÜDAHALE TALEBİ HAKKINDA KARAR VE BU KARARA KARŞI KANUN YOLLARI.....	242
A. FER'İ MÜDAHALE TALEBİ HAKKINDA KARAR.....	242
I. Genel Olarak.....	242
II. Fer'i Müdahale Talebinin Kabulü Kararı.....	243
III. Fer'i Müdahale Talebinin Reddi.....	244
B. FER'İ MÜDAHALE TALEBİ HAKKINDA VERİLEN KARARA KARŞI KANUN YOLLARI.....	247
I. Fer'i Müdahale Talebinin Kabulü Halinde	247
II. Fer'i Müdahale Talebinin Reddi Halinde.....	248
C. FER'İ MÜDAHALENİN SONA ERMESİ.....	259
I. Davanın Kesin Hükümle Sonuçlanması.....	259
II. Müdahale Talebinin Geri Alınması	259
III. Fer'i Müdahilin Taraf Olması.....	260
IV. Fer'i Müdahilin Katıldığı Tarafın Değişmesi	261
V. Fer'i Müdahilin Hukukî Yararının Sona Ermesi.....	262

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM FER'İ MÜDAHALENİN HÜKÜMLERİ

§ 10 FER'İ MÜDAHİLİN DAVADAKİ DURUMU.....	263
A. KATILDIĞI ANDAN İTİBAREN DAVAYI TAKİP ETMESİ	263
B. FER'İ MÜDAHİLE TEBLİGAT YAPILMASI VE DURUŞMALARA KATILMASI	269
C. USÛL İŞLEMLERİ YAPMASI.....	278
I. Genel Olarak.....	278
II. İşlemlerin Sınırlanması.....	284
1. Asıl Tarafı Korumak İçin İşlem Yapabilmesi	284
2. Dava Konusu Üzerinde Tasarruf Edememesi.....	288
3. İşlemlerin, Asıl Tarafın İşlem ve Açıklamalarına Aykırı Olmaması.....	303
4. Yetkinin Aşılması	306
D. FER'İ MÜDAHİLİN KANUN YOLLARINA BAŞVURMASI	308
I. Olağan Kanun Yollarına Başvurması.....	308
II. Olağanüstü Kanun Yoluna Başvurması	331
§ 11 FER'İ MÜDAHALE GİDERLERİ.....	334
A. GENEL OLARAK	334
B. MÜDAHALE GİDERLERİNDEN SORUMLULUK.....	338
I. Karşı Tarafın Sorumluluğu	338
II. Fer'i Müdahilin Sorumluluğu	339
III. Davanın Sulh İle Sonuçlanması.....	341
§ 12 FER'İ MÜDAHİLİN ÜÇÜNCÜ KİŞİ OLARAK DURUMU	343
A. FER'İ MÜDAHİL HAKKINDA KARAR VERİLMEZ	343
B. FER'İ MÜDAHİL İLE KATILDIĞI TARAF ARASINDA RÜCU DAVASININ AÇILMASI.....	347
C. FER'İ MÜDAHİLİN TANIK OLARAK DİNLENMESİ	348

§ 13 MÜDAHALENİN ETKİSİ.....	351
A. GENEL OLARAK	351
B. MÜDAHALENİN ETKİSİNİN KOŞULLARI	362
I. İlk Davaya Fer'i Müdahil Olarak Katılma	362
II. İlk Davanın Kesin Hükümle Sonuçlanması.....	364
III. Asıl Taraf İle Fer'i Müdahil Arasında Açılmış Davanın Bulunması	368
C. MÜDAHALENİN ETKİSİNİN KAPSAMI.....	369
I. Subjektif Kapsamı	369
II. Objektif Kapsamı	375
D. MÜDAHALENİN ETKİSİ KENDİLİĞİNDEN DİKKATE ALINIR	387
E. MÜDAHALENİN ETKİSİNİN SINIRLANDIRILMASI	390
I. Genel Olarak.....	390
II. Davaya Katılma Zamanı Açısından Sınırlandırılması	392
III. Asıl Tarafın İşlem ve Açıklamaları Açısından Sınırlandırılması.....	394
IV. Asıl Tarafın Kasten Veya Ağır Kusuru Açısından Sınırlanması.....	396
V. Müdahalenin Etkisinin Sınırlandırılmasının İddia Edilmesi ve İspatı.....	398

BEŞİNCİ BÖLÜM
ÇEKİŞMESİZ YARGI VE DİĞER
YARGILAMA USÛLLERİNDE FER'İ
MÜDAHALE

§ 14 ÇEKİŞMESİZ YARGIDA FER'İ MÜDAHALE	403
§ 15 HAKEM YARGILAMASINDA FER'İ MÜDAHALE.....	414
A. GENEL OLARAK	414
B. TARAFLAR ARASINDA ANLAŞMA VARSA	414

C. TARAFLAR ARASINDA ANLAŞMA YOKSA.....	416
D. HAKEM YARGILAMASINDA MÜDAHALENİN ETKİSİ.	418
§ 16 İDARÎ YARGILAMA USÛLÜNDE FER'İ MÜDAHALE	420
A. GENEL OLARAK	420
B. FER'İ MÜDAHALE İDARÎ YARGILAMA USÛLÜNE UYGUN MUDUR?.....	430
SONUÇ.....	437
BİBLİYOGRAFYA.....	443